

САДРЖАЈ

ОПШТИ ДЕО

Глава 1.

УПРАВНО ПРАВО КАО ГРАНА ЗАКОНОДАВСТВА И КАО НАУЧНА ДИСЦИПЛИНА

1. ПОЈАМ, ПРЕДМЕТ И ЗАДАТАК УПРАВНОГ ПРАВА	3
2. МЕТОДИ НАУКЕ УПРАВНОГ ПРАВА	5
3. ОДНОС УПРАВНОГ ПРАВА ПРЕМА ДРУГИМ ГРАНАМА ПРАВА И НАУЧНИМ ДИСЦИПЛИНАМА	6
3.1. Однос управног права и уставног права	6
3.2. Однос управног права и пореског права	7
3.3. Однос управног права и кривичног права	9
3.4. Однос управног права и грађанског права	9
3.5. Однос управног права и радног права	11
3.6. Однос управног права и пословног права	12

Глава 2.

ПОЈАМ УПРАВЕ

1. ОПШТИ ОСВРТ	14
2. ТЕОРИЈСКИ ПОЈАМ УПРАВЕ	14
2.1. Пристуи одређивању теоријског појма управе	15
2.1.1. Правно-политички приступ одређивању теоријског појма управе	15
2.1.2. Социо-технолошки приступ одређивању теоријског појма управе	18
2.1.3. Савремени приступ одређивању теоријског појма управе	19
2.2. Савремени теоријски појам управе	21
2.2.1. Функционални појам управе	21
2.2.1.1. Функционални појам управе у материјалном смислу	22
2.2.1.2. Функционални појам управе у формалном смислу	23
2.2.2. Организациони појам управе	24
3. ПОЗИТИВНОПРАВНИ ПОЈАМ УПРАВЕ	27

Глава 3.

УПРАВНОПРАВНИ ОДНОС И УПРАВНОПРАВНА НОРМА

1. УПРАВНОПРАВНИ ОДНОС	28
2. УПРАВНОПРАВНА НОРМА	30

Глава 4. ИЗВОРИ УПРАВНОГ ПРАВА

1. ОПШТИ ОСВРТ	32
2. ДИРЕКТНИ ИЗВОРИ УПРАВНОГ ПРАВА	32
2.1. Уставни прописи	33
2.2. Међународни уговори	34
2.3. Закони	35
2.4. Подзаконски прописи државних органа и органа територијалних заједница	37
2.4.1. Подзаконски прописи скупштина	37
2.4.2. Подзаконски прописи Владе	38
2.4.3. Подзаконски прописи државних органа управе	39
2.5. Општи правни акти недржавних организација	40
3. ИНДИРЕКТНИ ИЗВОРИ УПРАВНОГ ПРАВА	40
3.1. Политичко-оријентациони општи акти скупштина и Владе	40
3.2. Правна пракса државних органа	41
3.3. Општа интерна управна и управно-судска правила	42
3.4. Обичајна правила	43
3.5. Наука управног права	44
3.6. Ванправна (техничка) правила појединих наука, струка и вештина	44

ДЕО ПРВИ ОРГАНИЗАЦИЈА ЈАВНЕ УПРАВЕ

1. ПОЈАМ ЈАВНЕ УПРАВЕ	47
2. ДРЖАВНА УПРАВА	48
2.1. Појам државне управе	48
2.2. Државни органи управе	50
2.2.1. Појам државних органа управе	50
2.2.2. Класификација (подела) државних органа управе	52
2.2.2.1. Централни и нецентрални државни одгани управе	52
2.2.2.2. Виши и нижи државни одгани управе	53
2.2.2.3. Самостални органи управе и органи управе у саставу самосталних органа управе	53
2.2.2.4. Инокосни и колегијални државни органи управе	54
2.2.2.5. Оружани и неоружани државни органи управе	54
2.3. Управне (посебне) организације	54
3. ДРЖАВНА УПРАВА У СРБИЈИ	55
3.1. Положај и начела деловања органа државне управе у Србији	55
3.2. Уређење органа државне управе у Србији	56
3.2.1. Министарства	56

3.2.2. Органи управе у саставу министарстава	57
3.2.3. Посебне организације	58
3.3. Управни окрузи	58
3.4. Унутрашње уређење органа државне управе у Србији	60
3.5. Јавност рада органа државне управе и њихови односи с грађанима.	61
3.6. Кадрови у органима државне управе у Србији	62
3.6.1. Руковођење органима државне управе у Србији	63
3.6.2. Државни службеници	64
3.6.2.1. Појам и начела деловања државних службеника.	64
3.6.2.2. Права и дужности државних службеника и спречавање сукоба интереса	66
3.6.2.3. Врсте радних места државних службеника.	68
3.6.2.4. Попуњавање слободних радних места	69
3.6.2.5. Оцењивање и напредовање државних службеника	76
3.6.2.6. Премештај државних службеника због потребе рада	78
3.6.2.7. Одговорност државних службеника	79
3.6.2.8. Престанак радног односа државном службенику	82
3.6.2.9. Одлучивање о правима и дужностима државних службеника ..	84
3.6.2.10. Високи службенички савет	85
3.6.3. Намештеници	85
4. НЕДРЖАВНА ЈАВНА УПРАВА	86
4.1. Појам недржавне јавне управе	86
4.2. Имаоци јавних овлашћења у Србији.	88
4.2.1. Функционално децентрализована недржавна јавна управа	88
4.2.1.1. Народна банка Србије	88
4.2.1.2. Јавне агенције.	90
4.2.1.3. Јавне службе	94
4.2.1.3. Појединци као имаоци јавних овлашћења	96
4.2.2. Територијално децентрализована јавна управа	96
4.2.2.1. Покрајинска управа	96
4.2.2.2. Локална самоуправа	99
5. ОДНОС ОРГАНА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ С ДРУГИМ ОРГАНИМА	102
5.1. Односи органа државне управе с Народном скупштином и председником Републике	102
5.2. Односи органа државне управе с Владом	102
5.3. Међусобни односи органа државне управе.	103
5.4. Односи органа државне управе с другим државним органима	103
5.5. Однос органа државне управе с органима аутономне покрајине.	103
5.6. Однос органа државне управе с органима општина, градова и града Београда.	104
5.7. Међусобни однос органа државне управе и однос с другим органима и имаоцима јавних овлашћења у поступку решавања о правима, обавезама или правним интересима странака.	105

ДЕО ДРУГИ

ДЕЛАТНОСТ ЈАВНЕ УПРАВЕ

1. ПОСЛОВИ ЈАВНЕ УПРАВЕ У СРБИЈИ	109
1.1. Појам послова јавне управе	109
1.2. Управни прописи	111
1.3. Управни уговори	111
1.4. Управни акт	113
1.4.1. Појам и обележја управног акта	113
1.4.2. Врсте управних аката	114
1.4.2.1. Управни акти донети по службеној дужности и управни акти донети по захтеву странке	115
1.4.2.2. Правно везани управни акти и управни акти који се доносе на основу слободне оцене	116
1.4.2.3. Позитивни и негативни управни акти	117
1.4.2.4. Конститутивни и декларативни управни акти	118
1.4.2.5. Индивидуални и генерални управни акти	120
1.4.2.6. Управни акти које доноси један орган и сложени управни акти	121
1.4.2.7. Управни акти ограниченог и управни акти неограниченог трајања	122
1.4.2.8. Решења и закључци	123
1.4.3. Додаци управном акту	124
1.4.4. Правно дејство управног акта	125
1.4.5. Правоснажност управног акта	128
1.4.6. Погрешни управни акти	130
1.5. Управне радње	134
2. УПРАВНИ ПОСЛОВИ	138
2.1. Појам управних послова	138
2.2. Решавање у управним стварима	139
2.3. Управни надзор	140
2.3.1. Појам управног надзора	140
2.3.2. Облици управног надзора	140
2.3.2.1. Државни и недржавни управни надзор	141
2.3.2.2. Унутрашњи и спољни управни надзор	141
2.3.2.3. Управна контрола управе и инспекцијски надзор	144
2.4. Вођење јавних евиденција и издавање јавних исправа	148
2.5. Управни послови вршења принудних извршних радњи	148
3. ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ ОД УПРАВНОГ РАДА	148

ДЕО ТРЕЋИ УПРАВНИ ПОСТУПАК

Глава 1. ОПШТА ПИТАЊА УПРАВНОГ ПОСТУПКА

1. ПОЈАМ И ЗНАЧАЈ УПРАВНОГ ПОСТУПКА	155
2. ВРСТЕ УПРАВНОГ ПОСТУПКА	156
3. ОСНОВНА НАЧЕЛА УПРАВНОГ ПОСТУПКА	158
3.1. Општи осврт	158
3.2. Начело законитости	158
3.3. Начело заштите права грађана и заштите јавног интереса	160
3.4. Начело ефикасности	160
3.5. Начело истине	161
3.6. Начело саслушања странке	162
3.7. Начело оцене доказа	163
3.8. Начело самосталности у решавању	163
3.9. Начело двостепености у решавању (право на жалбу)	164
3.10. Начело правоснажности решења	165
3.11. Начело економичности поступка	165
3.12. Начело пружања помоћи странци	166
3.13. Начело о употреби језика и писма у поступку	167
4. УЧЕСНИЦИ У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ	168
4.1. Врсте учесника у управном поступку	168
4.2. Органи који воде управни поступак	169
4.2.1. Појам органа који води управни поступак	169
4.2.2. Надлежност за решавање у управном поступку	170
4.2.2.1. Појам надлежности	170
4.2.2.2. Врсте (облици) надлежности	170
4.2.2.3. Сукоб надлежности	174
4.2.3. Правна помоћ	176
4.2.4. Изузеће службеног лица	177
4.3. Странка у управном поступку	179
4.3.1. Појам странке у управном поступку	179
4.3.2. Услови за учествовање неког лица у својству странке у управном поступку	180
4.3.3. Заступници и пуномоћници странке	182
4.3.3.1. Законски заступник и овлашћени представник странке	182
4.3.3.2. Привремени заступник странке	183
4.3.3.3. Заједнички представник и заједнички пуномоћник	183
4.3.3.4. Пуномоћник странке	184
4.3.3.5. Стручни помагач странке	185

5. ОПШТЕЊЕ ОРГАНА И ОСТАЛИХ УЧЕСНИКА У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ	186
5.1. Поднесци	186
5.2. Позивање	188
5.3. Записник	189
5.4. Разгледање списка и обавештавање о току поступка	191
5.5. Достављање	192
5.5.1. Појам и начин достављања	192
5.5.2. Посредно достављање	193
5.5.3. Обавезно лично достављање	194
5.5.4. Посебни случајеви достављања	194
5.5.4.1. Достављање законском заступнику и пуномоћнику	194
5.5.4.2. Достављање пуномоћнику за примање писмена	194
5.5.4.3. Достављање државним органима, предузећима и другим правним лицима	195
5.5.4.4. Достављање лицима у иностранству, лицима с дипломатским имунитетом, припадницима Војске Србије и полиције, лицима запосленим у сувоземном, речном, поморском и ваздушном саобраћају и лицима лишеним слободе	196
5.5.4.5. Достављање јавним саопштењем	196
5.5.5. Одбијање пријема писмена	197
5.5.6. Промена пребивалишта, односно боравишта или седишта	197
5.5.7. Доставница	197
5.5.8. Грешке у достављању	198
6. РОКОВИ	198
7. ПОВРАЋАЈ У ПРЕЂАШЊЕ СТАЊЕ	201
8. ОДРЖАВАЊЕ РЕДА	202
9. ТРОШКОВИ УПРАВНОГ ПОСТУПКА	203
9.1. Трошкови органа и странака	203
9.2. Ослобођење од плаћања трошкова	205

Глава 2.

ПРВОСТЕПЕНИ УПРАВНИ ПОСТУПАК

1. ФАЗЕ ПРВОСТЕПЕНОГ УПРАВНОГ ПОСТУПКА	207
2. ПОКРЕТАЊЕ УПРАВНОГ ПОСТУПКА	207
3. СПАЈАЊЕ СТВАРИ У ЈЕДАН ПОСТУПАК	208
4. ИЗМЕНА ЗАХТЕВА	209
5. ОДУСТАНАК ОД ЗАХТЕВА	209
6. ПОРАВНАЊЕ	210
7. ИСПИТНИ ПОСТУПАК (ПОСТУПАК ДО ДОНОШЕЊА РЕШЕЊА)	210

7.1. Појам и задаци испитног поступка	210
7.2. Скраћени поступак и посебан испитни поступак	212
7.3. Претходно питање	213
7.4. Усмена расправа	215
7.5. Доказивање у управном поступку	218
7.5.1. Појам доказивања и доказа у управном поступку	218
7.5.2. Доказна средства у управном поступку	220
7.5.2.1. Исправе	220
7.5.2.2. Исказ сведока	223
7.5.2.3. Изјава странке	226
7.5.2.4. Налаз и мишљење вештака	226
7.5.2.5. Тумач	228
7.5.2.6. Увиђај	228
7.5.3. Обезбеђење доказа у управном поступку	229
8. ДОНОШЕЊЕ РЕШЕЊА И ЗАКЉУЧАКА У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ	230
8.1. Решење	230
8.1.1. Појам решења и орган који доноси решење у управном поступку ..	230
8.1.2. Облик и саставни делови решења	231
8.1.3. Заједничко решење, генерално решење, решење у виду забелешке на спису и усмено решење	234
8.1.4. Делимично, допунско и привремено решење	234
8.1.5. Рок за издавање решења	235
8.1.6. Исправљање грешака у решењу	236
8.2. Закључак	236

Глава 3.

ДРУГОСТЕПЕНИ УПРАВНИ ПОСТУПАК

1. ПРАВО НА ЖАЛБУ	238
2. НАДЛЕЖНОСТ ОРГАНА ЗА РЕШАВАЊЕ ПО ЖАЛБИ	238
3. РОК ЗА ЖАЛБУ, САДРЖАЈ И ПРЕДАВАЊЕ ЖАЛБЕ	239
4. ДЕЈСТВО ЖАЛБЕ	240
5. РАД ПРВОСТЕПЕНОГ ОРГАНА ПО ЖАЛБИ	241
6. РЕШАВАЊЕ ДРУГОСТЕПЕНОГ ОРГАНА ПО ЖАЛБИ	242
7. ЖАЛБА КАД ПРВОСТЕПЕНО РЕШЕЊЕ НИЈЕ ДОНЕТО	244
8. РОК ЗА ДОНОШЕЊЕ РЕШЕЊА ПО ЖАЛБИ И ДОСТАВЉАЊЕ ДРУГОСТЕПЕНОГ РЕШЕЊА	245

Глава 4.

ПОСТУПАК ПО ВАНРЕДНИМ УПРАВНОПРАВНИМ СРЕДСТВИМА

1. ПОЈАМ ВАНРЕДНИХ ПРАВНИХ СРЕДСТАВА У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ ..	246
---	-----

2. ВРСТЕ ВАНРЕДНИХ ПРАВНИХ СРЕДСТАВА У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ ..	246
2.1. Понављање поступка	246
2.1.1. Појам и разлози понављања поступка	246
2.1.2. Покретање понављања поступка	247
2.1.3. Решавање о понављању поступка	250
2.2. Мењање и поништавање решења у вези с управним спором	251
2.3. Поништавање и укидање решења по основу службеног надзора	252
2.4. Укидање и мењање правоснажног решења уз пристанак или по захтеву странке	254
2.5. Ванредно укидање решења	254
2.6. Оглашавање решења ништавим	255
3. ПРАВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ПОНИШТАВАЊА И УКИДАЊА РЕШЕЊА	255
4. ДУЖНОСТ ОБАВЕШТАВАЊА НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА У СЛУЧАЈУ ПОСТОЈАЊА РАЗЛОГА ЗА ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА, ОДНОСНО ЗА ПОНИШТАВАЊЕ, УКИДАЊЕ ИЛИ МЕЊАЊЕ РЕШЕЊА	256

Глава 5.

ИЗВРШНИ УПРАВНИ ПОСТУПАК

1. ПОЈАМ ИЗВРШНОГ УПРАВНОГ ПОСТУПКА	257
2. ВРСТЕ ИЗВРШЕЊА	258
2.1. Административно извршење	258
2.2. Судско извршење	260
3. ИЗВРШЕЊЕ НЕНОВЧАНИХ ОБАВЕЗА	260
3.1. Извршење преко других лица	261
3.2. Извршење принудом	261
4. ИЗВРШЕЊЕ НОВЧАНИХ КАЗНИ ИЗРЕЧЕНИХ У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ	262
5. ИЗВРШЕЊЕ РАДИ ОБЕЗБЕЂЕЊА	262
6. ПРИВРЕМЕНИ ЗАКЉУЧАК О ОБЕЗБЕЂЕЊУ	262
7. СПРОВОЂЕЊЕ ЗУП-А	263

ДЕО ЧЕТВРТИ

УПРАВНИ СПОР

1. ПОЈАМ УПРАВНОГ СПОРА	267
2. ВРСТЕ УПРАВНИХ СПОРОВА	268
2.1. Спор ограничене јурисдикције и спор пуне јурисдикције	268
2.2. Субјективни и објективни управни спор	269
2.3. Стварни и персонални управни спор	269
2.4. Управни спор пресуђивања и управни спор без пресуђивања	270
2.5. Првобитан и накнадни управни спор	271

3. ПРЕДМЕТ УПРАВНОГ СПОРА	272
4. УЧЕСНИЦИ У УПРАВНОМ СПОРУ	274
5. ПОКРЕТАЊЕ УПРАВНОГ СПОРА	275
6. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ МОЖЕ ВОДИТИ УПРАВНИ СПОР	277
7. ПОСТУПАК РЕШАВАЊА УПРАВНОГ СПОРА	278
7.1. Претходни поступак	278
7.2. Утврђивање чињеница	280
8. ОДЛУКЕ СУДА У УПРАВНОМ СПОРУ	282
9. ПРАВНА СРЕДСТВА У УПРАВНОМ СПОРУ	285
9.1. Захтев за преиспитивање судске одлуке	285
9.2. Понављање поступка	286
10. ИЗВРШЕЊЕ ПРЕСУДЕ ДОНЕТЕ У УПРАВНОМ СПОРУ	288
11. НОВЧАНО КАЖЊАВАЊЕ У УПРАВНОМ СПОРУ	289
ЛИТЕРАТУРА	291
ПРОПИСИ	295